„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 318 Duminică 19 Noembrie 1939
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10 SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Echitatea în aplicarea rechizițiilor

Ziarele continuă să scoată în relief importanța etică și umană a măsurii propuse de d. prim ministru și aprobată de consiliul de miniștri încă de luna trecută, de a se revizui evaluările rechizițiilor prin revalorizarea bonurilor emise de comisiunile imputernicite pentru asemenea operațiuni.

Am fost cei dintâi cari am apreciat oportunitatea și îndreptățirea măsurii, pentrucă tot cei dintâi am fost cari să relevăm unele depășiri de limită în modul cum s'a desfășurat operația rechizițiilor și mai ales aprecierea valorii obiectelor și animalelor rechiziționate.

Măsura revizuirii vine deci la timp, ca să aducă reparația nedreptăților și daunelor cășunate din stângăcia, excesul de zel, ori arbitrariul unor apreciatori lipsiți, să zicem, de experiență.

Dar ca reparația să fie deplină, s'ar cuveni ca revizuirea să nu atingă numai evaluarea rechizițiilor efectuate, ci să se extindă și asupra cazurilor omise sau sustrase de la obligamentul rechizițiilor.

Revizuirea trebue să se îndrepte apoi și asupra modului de repartizare pe localități a cotei rechiziționabile. Principala grije a celor însărcinați cu rechizițiile a fost să asigure plafonul necesităților dinainte stabilit, indiferent, însă, dacă în operațiunile pe teren, unele localități — sate îndeosebi — au fost nevoite să suporte o cotă cu mult sporită peste media ce le-ar fi revenit, dacă repartiția s'ar fi făcut echitabil și în condițiuni obiective, în timp ce altele au scăpat mai ușor.

Această inegalitate de tratament, firește, că supără.

Dacă, însă, operația revizuirii în aceste domenii apare mai greu și mai complicat de pus în aplicare, încă ar fi bine să se ție seama de observațiunile de mai sus cu prilejul rechizițiilor viitoare, când pe cale de rectificare a cotelor noui pentru localitățile mai greu atinse de primele rechiziții s'ar putea acorda acestora reparația cuvenită.

Consiliul de miniștri de Joi

O nouă lege pentru reprimarea speculei

Un consiliu de miniștri a avut loc Joi, 16 Noembrie a. c. la orele 18, sub președinția d-lui consilier regal Constantin Argetoianu, președintele consiliului de miniștri.

D. inginer Bujoiu, ministrul economiei naționale a făcut o expunere asupra proectului de lege pentru înfrânarea și reprimarea speculei.

D-sa a arătat că acest proect urmărește armonizarea intereselor consumatorilor și a comerțului onest. In acest scop dispozițiile legale aduc preciziuni sortite să înlăture orice abuz.

In aprecierea costului articolelor de generală necesitate s'au stabilit criterii juste care permit diferențieri după toate elementele care concură cu formarea prețului. Pentru o cât mai eficace aplicare a legii se va avea în seamă aspectul piețelor pe regiuni.

Pentru coordonarea operațiunilor de aplicarea legii se înființează pe lângă președinția consiliului de miniștri, două comisariate generale:

Unul pentru aprovizionarea populației și altul pentru coordonarea măsurilor de control și reprimarea speculei.

D. președinte al consiliului a subliniat că actualul proect nu îmbrățișează decât unul din aspectele fenomenului scumpirei vieții și că guvernul este preocupat de soluționarea problemei în tot ansamblul ei, încuviințând o serie întreagă de măsuri ce urmează a fi luate.

ORGANIZAREA F. R. N.-ULUI

D. prof. C. Giurescu, ministru secretar de stat însărcinat cu organizarea Frontului Renașterii Naționale, a propus o serie de măsuri în legătură cu organizarea F. R. N.-ului și normele de colaborare cu celelalte ministere.

Consiliul aprobă propunerile.

MODIFICAREA LEGII CONTABILITAȚII

D. N. Ottescu, ministrul internelor, relevă necesitatea modificării unor articole din legea contabilității publice în legătură cu activitatea unităților administrative.

MUNCILE AGRICOLE EFECTUATE DE ARMATA

D. general Ilcuș, ministrul apărării naționale a făcut o amplă expunere asupra ajutorului dat de armată pentru efectuarea muncilor agricole.

D-sa a arătat că s'a dat ajutor populației civile, efectuându-se de armată multe dintre muncile agricole în regiunile lipsite de brațe.

D. ministru al apărării naționale aduce la cunoștința consiliului noulle norme de lucru pentru controlul efectuării rechizițiilor.

*

S'au mai luat în discuție diverse chestiuni, interesând diferite departamente.

*

Consiliul a luat sfârșit la orele 20.

După răspunsul Germaniei

Sunt zece zile de când Suveranii Belgiei și Olandei au oferit celor trei Mari Puteri in războiu bunele lor oficii pentru „căutarea elementelor unui acord eventual", în vederea unor negocieri menite să stabilească „bazele raționale și sigure ale unei păci echitabile".

La 14 Noembrie, Regele Angliei și Președintele Republicii franceze au răspuns, în chipul așteptat, inițiativei de pace a celor doi Suverani. Franța și Marea Britanie nu refuză pacea, spun în rezumat cele două răspunsuri, apreciază spiritul, în care a fost făcută oferta dela Haga și ar fi întotdeauna dispuse să examineze „bazele raționale și sigure ale unei păci echitabile". Dar o asemenea pace nu poate avea ca punct de pornire consacrarea unei agresiuni. Scopul ei trebue să fie din potrivă înlăturarea definitivă a oricărui recurs la forță în viitor și condiția ei de căpetenie e garanția că „agresiunea va înceta și că angajamentele luate vor fi ținute", pentru a evita în viitor ca pacea să fie numai un armistițiu întreținut de alarme și amenințări. De aceea pentru a restabili o încredere, a căreia lipsă face pacea imposibilă, sau guvernul german „trebue să dea dovezi convingătoare despre dorința sa de pace prin acte positive și garanții efective de executarea obligațiilor sale" sau aliații „trebue să-și îndeplinească datoria până la capăt". „Germania este aceea care trebue să aleagă".

Reparații și garanții, iată în două cuvinte conținutul răspunsului englez, întregit de discursul din 12 Octombrie al d-lui Chamberlain, la care se referă textul mesagiului Regelui Angliei către Suveranii Belgiei și Olandei.

D. Lebrun, al cărui răspuns, deosebit în formă este identic ca fond, aduce o precizare suplimentară: „o pace trainică nu poate fi statornicită decât prin repararea nedreptăților, pe care forța le-a impus Austriei, Cehoslovaciei și Poloniei".

Presa germană a considerat aceste răspunsuri, afirmative în principiu, dar negative în realitate „ca o provocare la adresa poporului german".

Răspunsul oficial al Reichului, dat la rândul lui, la 15 Noembrie, are forma unei comunicări verbale a d-lui von Ribbentrop către ambasadorul Belgiei și ministrul Olandei la Berlin și este în întregime negativ. Potrivit unei informații oficioase D. N. B. „după brusca respingere a propunerilor belgo-olandeze, de către guvernele francez și englez, guvernul german trebue să considere și el inițiativa ca neisbutită".

Era greu de crezut — în ciuda prevederilor unei părți din presa internațională — că răspunsul Germaniei ar fi putut fi deosebit în situația de astăzi, față de condițiile franco-engleze, așa încât refuzul ei nici nu se referă la propunerea dela Haga, ci la conținutul răspunsului Puterilor occidentale. Condițiile Marei Britanii și Franței sunt dintre cele, care se pot impune în urma unui războiu victorios. Oricât de grea ar fi situația economică creată de conflict, aparatul militar german este cu mult prea puternic pentru ca Reichul să fi putut acorda reparațiuni teritoriale sau politice în răsărit sau să fi consimțit să dea garanții, printre care cea mai importantă ar fi fost tocmai dezarmarea.

Toate căile duc astfel tot spre războiu. Pus dela început pe terenul încercării de forțe, conflictul trebue terminat prin forță. Prin caracterul de așteptare și de uzură, pe care amenință să-l ia, el va fi în oarecare măsură un războiu al nervilor și în marginea lui se va desfășura de sigur o vie acțiune diplomatică pe lângă neutri și o puternică luptă propagandistică între beligeranți. Dar după cum bătălia economică se traduce în ultimă analiză prin războiul submarin și aero-naval, tot astfel războiul continental va trebui să-și caute din ce în ce mai mult soluții strategice propriu zise. Față de imobilitatea frontului de pe Rin și Mosella, concurența aviațiilor adversare este destinată fără îndoială să ajungă la o uriașă desvoltare spre a asigura superioritatea hotărîtoare a unuia dintre beligeranți și odată cu ea succesul final.

Chestiunea dacă se vor mai căuta diversiuni strategice în alte regiuni decât pe frontul de vest sau dacă atitudinea neutrilor nordici va provoca vreo reacțiune de ordin militar sau cel puțin o intensificare a războiului submarin rămâne o întrebare a viitorului. In orice caz însă, dacă inițiativa Suveranilor Belgiei și Olandei n'a avut un rezultat pozitiv pentru pace, ea a lămurit, pentru a doua oară după discursul Fuhrerului din 6 Octombrie, poziția reciprocă a beligeranților și pe de altă parte ea a fost un prilej de a se preciza voința Țărilor de Jos de a-și apăra neutralitatea în mod solidar contra oricărei amenințări, oricare ar fi origina ei. **I. L.**

Pe frontul de vest

Trupe germane ocupă o poziție părăsită de francezi

Comandamente cetățenești

de I. VION

Pentru cei cari își dau seama cât de necesară este discreția desăvârșită, asupra tuturor faptelor, operațiilor și lucrărilor în legătură directă ori indirectă cu apărarea națională, n'a fost nicio surpriză apelul făcut de oameni cu răspundere la spiritul de înțelegere al tuturor celor cari vorbeau cu ușurință despre lucruri pe cari nu trebuiau să le știe decât cei inițiați.

Absolut toate statele din Europa dau cetățenilor respectivi sfaturi de prudență și discreție: să nu vorbească nimeni fără rost și să nu facă pe „bine informații" în chestiuni cari privesc interesele țării respective.

Documentele și volumele apărute în domeniul informațiilor și contra-informațiilor, au zugrăvit în deosebi rolul sinistru al femeilor aventuriere în trecutul războiu și într'un studiu recent, scriitorul militar Bardanne arată că în 4 țări — pe care le citează — 20.000 de femei primesc salarii spre a culege informații diplomatice și militare din cercurile, familiile, recepțiile, ambasadele etc., unde se fac invitate, ori pătrund sub diferite pretexte, deobicei sub nume de împrumut și ja adăpostul unor calități ori profesiuni imaginare.

Din aceste 20.000, 85 la sută ignoră consecințele groasnice ale delațiunei la care se pretează, neinteresându-se nici de sursa banilor pe cari îi primesc.

Un specialist în materie, conducătorul serviciilor tehnice ale unui stat spunea că, în 1914, avea un sfert din personalul de acum, dar că astăzi, agenții săi, în țara unde lucrează, se izbesc de o mentalitate nouă: cetățenii știu să-și ție gura!

Și, acelaș specialist, completând instrucțiunile pe care le dădea agenților utilizați în țările străine, adăoga:

„Porniți dela principiul că n'avem nevoe de planuri ori de modele în materie de armament, — al căror secret fiecare țară îl păstrează cu un explicabil patriotism, — avem nevoe să cunoaștem eforturile pe care țara respectivă le face, starea morală a poporului, situația efectivelor, organizarea trupelor, . să luăm într'un cuvânt temperatura acelei țări".

Spre a înlătura greșelile involuntare, cari pot cauza pierderi incalculabile, spre a evita ușurinți condamnabile și limbuții dăunătoare, conducătorii tuturor statelor — beligerante ori neutre — recomandă tuturor cetățenilor o absolută și desăvârșită discreție, asupra tuturor chestiunilor cari privesc toate laturile apărării naționale.

Ca pretutindeni, și la noi, palavragii au comis greșeli în trecut, greșeli pe cari trebue să le remedieme potrivit exemplului pe care ni-l dau și celelalte țări și experiența noastră din alte împrejurări similare.

Să știm să ne ținem gura față de toți și să ne gândim că cele mai mici confidențe ori detalii referitoare la lucrările oficiale pe care le cunoaștem, pot servi altora împotriva Patriei.

In alte țări s'au înregistrat cazuri tragice petrecute în familii onorabile de funcționari superiori, atașați militari și comerciali, militari, diplomați etc. cari acceptând în reuniunile și în intimitatea lor aventurieri și mai ales aventuriere venale, căzeau victime, mai totdeauna involuntare, limbuției lor fără măsură, limbuției în care agenții și agentele — deseori cu dublu joc — descopereau informațiile de cari aveau nevoe și pentru care erau plătiți.

De aceea considerăm drept o necesitate națională, ca fiecare cetățean să-și dea seama de seriozitatea împrejurărilor, să nu vorbească nimic din cele ce ar fi în legătură cu activitatea firească a tuturor autorităților, în aceste momente de grave frământări internaționale.

O caricatură a ziarului sovietic "Pravda"

Moscova, 16 (Rador). — *„Pravda" publică o caricatură deopotrină anti-engleză și anti-finlandeză.*

Caricatura înfățișează o mână care poartă un inel ce reproduce desenul drapelului englez. Mâna întoarce un aparat electric, care face să funcționeze o paiață finlandeză înarmată cu două carabine, cu mai multe pumnale și care vociferează. Pe cadranul aparatului electric sunt scrise următoarele cuvinte: „Minciună, calomnie, amenințări, refuz simplu, refuz categoric, ton provocător, ton moderat".

Astfel, campania anti-finlandeză continuă fără încetare. Se încearcă să se convingă opinia publică rusă că Finlanda vrea războiul împotriva Uniunii Sovietelor.

Atitudinea Reichului față de problema „Pace sau război"

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 16. — Cercurile observatoare din Berlin acordă o deosebită atențiune faptului că în urma comunicării răspunsului german la inițiativa de pace a Olandei și Belgiei, cercurile germane autorizate schițează atitudinea Reichului față de problema „Pace sau război".

Astfel, cercurile autorizate germane subliniază că—după cum s'a dovedit până acum — orice încercare pentru a se ajunge la pace, indiferent din partea cui ar veni această încercare, a găsit totdeauna o interpretare greșită. Germania este acuzată de dușmanii ei că închide totdeauna poarta spre țara păcii. De asemenea, Reichul este acuzat de slăbiciune, fiindcă în diferite discursuri ținute în Reichstag, s'a subliniat dorința lui de pace. I se mai reproșează că spre a ascunde propriile-i griji cauzate de război, a exercitat o presiune asupra a doua state mici neutre, ca acestea să facă demersul de pace dorit de Germania.

Spre a se evita ca pe viitor atitudinea Germaniei să fie greșit interpretată, cercurile autorizate germane declară că Reichul nu se mai gândește acum decât la luptă și anume până când Anglia va fi distrusă. Aceleași cercuri spun că în urma modului cum s'au desfășurat evenimentele, Germania nu mai cunoaște condițiuni de pace și că nu se va ocupa de această chestiune decât după terminarea unui război victorios.

Presa germană se ocupă de asemenea de această chestiune și vede în răspunsul anglo-francez la inițiativa de pace belgo-olandeză, voința puterilor occidentale de a distruge Germania. Concluziunile trase din acest fapt de presa germană se îndreaptă în primul rând împotriva Angliei și anume în forma unor anunțări foarte amenințătoare, spunându-se că Germania va merge acum direct la țintă. Mai departe, ziarele germane spun că la proclamarea dorinței puterilor occidentale de a distruge Germania nu există „decât un răspuns identic".

Răspunsul Germaniei la propunerea belgo-olandeză e considerat definitiv

Bruxelles, 16 (Rador). Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Corespondentul din Berlin al agenției „Belga" arată că în cercurile germane competente răspunsul verbal dat de d. von Ribbentrop ambasadorului Belgiei și ministrului Olandei este considerat drept un răspuns definitiv al Germaniei la inițiativa Suveranilor celor două țări.

In aceleași cercuri se declară că este vorba de un mijloc normal de comunicare, deoarece șefii misiunilor diplomatice reprezintă pe șefii statelor și nu guvernele lor.

Ședința extraordinară a consiliului de miniștri belgian

Amsterdam, 16 (Rador). — Consiliul de miniștri s'a întrunit în ședință extraordinară, Joi dimineața.

TELEGRAF anunță că în cursul acestui consiliu s'a discutat situația internațională și răspunsul Germaniei la demersul de mediațiune al Suveranilor Olandei și Belgiei.

Ziarul anunță deasemeni că ministrul Olandei la Berlin va pleca Vineri din capitala Germaniei pentru a face un raport guvernului din Haga.

Ministrul Dominionurilor engleze vizitează linia Maginot

D. Eden, ministrul Dominionurilor, care a vizitat de curând frontul de vest și unde, cu prilejul unui dejun oferit de ofițerii superiori francezi, un general i-a prins de piept medalia de bronz pe care scria „Nu se trece". (Vezi telegrama în corpul ziarului).

Bulgaria apreciază politica Italiei în Balcani

Sofia, 16 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Ziarele și cercurile politice bulgare relevă cu satisfacție faptul că situația din Balcani înregistrează o ameliorare, grație înțeleptei politici a Italiei, care urmărește clarificarea raporturilor dintre toate statele balcanice.

IN CORPUL ZIARULUI:

Noua lege pentru reprimarea speculei

CÂND, UNDE ȘI CUM S'AR PUTEA PRODUCE OFENSIVA GERMANĂ?

Dela corespondentul nostru particular

Paris, 16. — Cercurile politice franceze nu manifestă nici o surprindere față de răspunsul Reichului la propunerea Suveranilor Olandei și Belgiei. Acest răspuns este considerat ca un refuz categoric în ce privește încercarea de a arunca răspunderea asupra Franței și Angliei sub pretextul că aceste țări ar fi refuzat ele cele dintâi propunerea de mediație. Cercurile politice franceze opun acestei pretențiuni neintemeiate însăși textele răspunsurilor francez și britanic. Intr'adevăr, se subliniază aci, Franța și Anglia acceptau în principiu mediațiunea, dar această acceptațiune de principiu era bine înțeles urmată de condițiuni în jurul cărora s'ar fi putut angaja negocieri. Germania nevoind însă să accepte aceste condițiuni, adică reconstituirea Austriei, a Cehoslovaciei și Poloniei, încearcă să arunce răspunderea refuzului ei asupra Franței și Angliei.

In mod general, cercurile competente consideră acest ultim episod al acțiunei diplomatice ca foarte semnificativ întrucât el a dat prilejul ca țările neutre să-și poată afirma atitudinea independentă față de Reichul amenințător. Până acum îi era greu unui stat mic să se opue pretențiunilor de tot felul ce veneau dela Berlin. Acum, după atitudinea energică a Olandei și a Belgiei, care au dat un admirabil exemplu de indepedență și de libertate de spirit, s'a făcut dovada că statele neutre, credincioase hotărîrei lor de a rămâne în afara conflictului, știu să-și apere această hotărâre și să nu cedeze amenințărilor de oriunde ar veni ele. Această dovadă a dat-o acum în urmă și Finlanda și Suedia.

Pentru cercurile politice franceze situația actuală înseamnă un impas pentru Germania. Se pune întrebarea aci: cum va înțelege Reichul să iasă din acest impas. Cercurile militare consideră ca problematic un atac contra liniei Maginot. Ar trebui pentru aceasta ca comandamentul german să se hotărască să sacrifice peste un milion de oameni pentru un rezultat îndoelnic. Un atac contra Angliei? S'a făcut dovada că fie pe mare, fie în aer, Marea Britanie poate respinge atacurile cele mai primejdioase. Ar fi fost poate un avantaj pentru Germania dacă Olanda și Belgia nu erau neutre. Dar ele au dovedit că sunt hotărîte nu numai să rămâe neutre dar să-și apere neutralitatea cu armele. Astfel fiind, Germania ar trebui să-și plătească avantajul strategic pe care l-ar avea atacând Anglia de pe coasta olandeză, prin violarea neutralității Olandei, ceea ce i-ar aduce și pagube însemnate în oameni și material și pagube morale considerabile pe care l le-ar provoca reacțiunea produsă de o agresiune contra Olandei sau a Belgiei. Ar mai rămâne un atac prin Elveția cu scopul de a pătrunde prin deschizătura dela Bâle și de a întoarce astfel linia Maginot. Dar după cum se știe, Elveția a mobilizat și dealtfel sunt cunoscute dificultățile pe cari le-ar întâmpina eventuale operațiuni militare în această regiune, dată fiind natura terenului. Pe lângă aceasta, cercurile competente mai adaogă că nu trebue să se uite că trecătorile elvețiene vor fi apărate, în eventualitatea unui atac, cu un curaj demn de tradiția istorică a independenței elvețiene.

Se pune deci întrebarea când, unde și cum se va desfășura ofensiva Reichului dacă el e hotărît la aceasta pentru a scăpa de blacada flotelor franceze și engleze.

CURIER LONDONEZ

Stocul de conserve al Marei Britanii

de KEITH ROGERS

Prepararea șuncilor pentru conserve

„In Marea Britanie se găsesc alimente suficiente spre a hrăni pe cei patruzeci și cinci de milioane de locuitori ai săi timp de un an, fără nici un fel de raționare și fără chiar ca vreun vas de aprovizionare să sosească în porturile sale".

Această declarație a fost făcută nu de mult în Camera Comunelor.

De când a fost rostită, mari cantități de alimente suplimentare au sosit în Marea Britanie de peste Ocean.

Printre acestea sunt milioane de cutii de conserve. In afară de aceasta, în țară, s'a strâns o abundentă recoltă de grâu, legume și fructe.

Având stăpânirea mărilor, Anglia nu se teme că va duce lipsă de hrană. Ea strânge în depozite o cantitate mult mai mare de cât îi trebuie de alimente pe care le conservă în cutii speciale, garantate împotriva ruginii și a acizilor.

Am văzut vastele ei uzini la lucru și sunt nu mai puțin de 200 care produc mii de cutii pline de alimente, cu o repeziciune uimitoare. Numai la o singură din aceste uzini producția

(Continuare in pag. 2-a)